

Bilaga 2

Redovisning av befintlig verksamhet

Arbetsförmedlingen Norra Uppland och Tierps kommun november 2015

Redovisning av befintlig verksamhet

Grund- och gymnasieskolan

I Tierps kommun finns idag elva kommunala grundskolor och ett gymnasium. Både vid grundskolorna och gymnasieskolan finns rutiner för frånvarohantering och särskilda handlingsplaner vid långvarig frånvaro.

Varje klasslärare vid grund- och gymnasieskolan ansvarar för klassrumsundervisningen och att denna ges med utgångspunkt från vilka behov som finns på individ- och gruppnivå i klassen. Klassläraren har därmed ett ansvar att signalera till verksamhetens rektor om behov av riktat stöd finns. Rektorn ansvarar därefter för att relevanta åtgärder sätts in, såsom stöd från elevhälsoteamet, personalförstärkning etcetera. Samtliga lärare ansvarar även för att motivera elever till studier.

Lärararbetet inom grundskolan bedrivs dessutom utifrån arbetslag. Arbetsättet ökar möjligheterna till tidig upptäckt och därigenom förutsättningarna att sätta in relevanta åtgärder i ett tidigt stadium.

I årskurs 1 inom gymnasieskolan pågår för närvarande ett projekt som innebär att vårdnadshavarna till de elever som har upprepad frånvaro blir uppringda. Projektet syftar till att skolan tillsammans med vårdnadshavarna ska öka elevens motivation att gå till skolan. Samtalen till vårdnadshavare genomförs som ett komplement till andra individuellt anpassade insatser.

Vad gäller jämställdhetsarbete erbjuder skolans studie- och yrkesvägledare elever stöd inför kommande studie- och yrkesval och ansvarar för att, utifrån varje elevs intresse, uppmuntra till otraditionella val sätt ur ett jämställdhetsperspektiv. Både studie- och yrkesvägledare och lärare genomgår även för närvarande en utbildning i syfte att kunna visa elever på alternativa vägval. I natur- och teknikundervisningen har jämställdhetsperspektivet understrukits och tydliggjorts sedan tidigare.

Grundskolans högstadiesverksamhet har även de senaste åren satsat på studiebesök på olika arbetsplatser för att visa på tänkbara arbeten för alla elever samt på så kallade framtidsdagar bjudit in yrkesverksamma att berätta om sina respektive arbeten.

Även gymnasieskolan arbetar aktivt med att locka flickor till de tekniska utbildningarna och samtliga gymnasieelever får under studietiden en presentation av samtliga yrkesprogram vid skolan.

Vad gäller information om bristyrken och kommande kompetensförsörjningsbehov bedriver skolan en satsning genom att bland annat medverka i Teknikcollage Uppland med ämnesinriktningar där efterfrågan på arbetskraft är stor, liksom genom planerna att starta upp ett omsorgscollage för att täcka omsorgens- och hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjningsbehov.

Gymnasieskolan har även en viktig roll i kommunens aktivitetsansvar. Gymnasieskolan i Tierp ansvarar för att underrätta utvecklingsledare inom Utbildning då elev hemmahörande i Tierps kommun avbryter sin gymnasieutbildning. Då elev studerat vid annat gymnasium än kommunalt gymnasium i Tierp och elevens gymnasieskola meddelat det kommunala gymnasiet att eleven avbrutit sina studier, ansvarar gymnasieskolan även för att vidarebefordra denna information till utvecklingsledare inom Utbildning. Då utvecklingsledare underrättats

förmedlas informationen därefter vidare till kommunens Arbetsmarknadsenhetens verksamhet Arken.

Teknikcollege Uppland

Teknikcollege Uppland är ett samarbete mellan Tierps, Uppsala och Östhammars kommuner. Även Arbetsförmedlingen är med i styrgrupp för Teknik college. Utbildningen innebär att studenter undervisas i tekniska yrken med efterfrågan på kompetens och närmare 40 företag, flera av dem världsledande, samverkar aktivt inom Teknikcollege Uppland för att matcha utbildning mot efterfrågan.

Teknikcollege erbjuder vid sidan om gymnasial utbildning även certifierad Yh-utbildning.

UF-företagande

Ung Företagsamhets utbildning UF-företagande erbjuder ungdomar i åldern 16-20 år en möjlighet att driva ett eget företag i utbildningssyfte under ett läsår som en del av sina gymnasiestudier. Gymnasieskolan i Tierp samarbetar med Ung Företagsamhet inom bland annat samhällsvetenskapligt program med ekonomisk inriktning.

Kommunal sommarjobbssatsning

Unga folkbokförda i kommunen i åldern 16-18 år och som inte haft feriepraktik för Tierps kommun tidigare, kan söka två veckors feriepraktik under sommaren. Kommunen samarbetar även med ”Roligaste sommarjobbet”, en satsning mot elever från årskurs 9 samt elever vid gymnasiet. Genom ”Roligaste jobbet” får deltagarna en utbildningsvecka i grunderna i företagande och därefter handledning, råd och stöd under tre veckor då de driver ett företag med hjälp av ett startbidrag om 2000 kr.

Lärcentrum och Vuxenutbildningen

Kommunen tillhandahåller utbildningsmöjligheter till vuxna genom Lärcentrum och Vuxenutbildningen.

Lärcentrum

Lärcentrum erbjuder stöd genom studielokaler och tentamensmöjligheter för distansutbildning vid högskolor. I lokalerna finns utrustning för videokonferens, datorer med webbkameror, kopianator, skrivare, skanner, fax och telefon, studie- och grupprum och fikamöjligheter. Lärcentrum finns i centrala lokaler i Tierp och är tillgängliga för studerande mellan klockan 06.00 och 22.00 alla dagar i veckan. Studerande vid Lärcentrum erbjuds även stöd och hjälp med tekniska frågor, råd om studier eller vid frågor av allmän karaktär kring kurser. Verksamheten har en administratör anställd på deltid.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen erbjuder kurser på grund- och gymnasienivå samt teoretiska kurser och omvårdnadsutbildning på distans. Till verksamheten hör även Lär vux och SFI. Verksamheten finns i centrala lokaler i Tierp och har 12 anställda medarbetare.

Utbildningar

- Grundläggande vuxenutbildning: Den grundläggande vuxenutbildningen vänder sig till vuxna, 20 år och äldre, som saknar betyg från grundskolan. Utbildningen motsvarar grundskolans nivå anpassad till vuxna. Studier erbjuds på hel- eller deltidsfart.

- Gymnasial vuxenutbildning: Varje termin erbjuder Vuxenutbildningen i Tierp teoretiska kurser för att möjliggöra slutbetyg/gymnasieexamen eller behörighet till högre studier. Kurserna bedrivs som traditionell klassrumsundervisning där tid ges för gemensam diskussion och reflektion eller som distansundervisning.
- Gymnasiekurser – distans: Vuxenutbildningen i Tierp erbjuder även teoretiska kurser och omvårdnadsutbildning på distans. Undervisningen utförs av externa utbildningsanordnare och är helt webbaserad.
- Lärvox: Lärvox erbjuder studier på grundläggande och gymnasial nivå till vuxna med intellektuellt funktionshinder eller förvärvat hjärnskada.
- Svenska för invandrare – SFI: SFI erbjuder vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket med fokus på att utveckla förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt i vardagen. Utbildningen kan kombineras med andra studier, praktik eller arbete.

Stöd- och utvecklingspedagog

Stöd- och utvecklingspedagog erbjuder studerande vid vuxenutbildningen individuellt anpassat stöd för att möjliggöra att den studerande lyckas med sina studier. Stödet kan innebära extraundervisning enskilt eller i grupp samt hjälp med studieteknik. Stödet sker genom samarbete med kursansvariga lärare.

Centrum för läs-, matematik- och skrivutveckling

Studerande på vuxenutbildningen med läs- och skrivsvårigheter kan få professionell hjälp och handledning parallellt med studierna. Hjälp erbjuds bland annat genom pedagogisk dyslexiutredning, utredning inför högskoleprov, träning i läsning och stavning samt läxhjälp.

Integrationsvägledare

Vuxenutbildningen arbetar med omvärldsbevakning för att kunna följa upp vilket behov som finns på arbetsmarknaden. En integrationsvägledare matchar studerande direkt ut mot arbetslivet genom ett nära samarbete med lokala företag. Företagens behov styr på detta sätt den kompetens som planeras för de studerande.

Studie- och yrkesvägledning

Studie och yrkesvägledningen erbjuder information och råd kring utbildning och yrkesval. Verksamheten vänder sig till alla vuxna som studerar eller planerar att studera. Studie- och yrkesvägledningen genomför kontinuerliga samtal för att stödja studerande till otraditionella utbildnings- och yrkesval ur ett jämställdhetsperspektiv.

Arbetsmarknadsenheten

Tierps kommun har tidigare bedrivit verksamhet och projekt i syfte att stödja deltagare till sysselsättning men en nysatsning har nu genomförts. Arbetsmarknadsenheten, AME, startades den 1 januari 2015 och vänder sig till personer 16 år och äldre utan sysselsättning genom arbete eller studier. AMEs verksamhet består av Arken, caféerna Tuvan, Björken och Möbeln samt fyra vaktmästartjänster. Därtill två tidigare projekt; Drop in och Integration. Projekten avslutas dock vid årsskiftet 2015/2016 och införlivas då i Arkens verksamhet.

Arken

Vid Arken arbetar idag tolv medarbetare fördelat på vägledare, studie- och yrkesvägledare, arbetskonsulenter, koordinator/administratör, specialpedagog och enhetschef i syfte att ge fler personer tillgång till sysselsättning. Verksamheten är belägen i centrala Tierp.

Arken erbjuder praktik- och arbetsförberedande insatser, vägledning och flexibla samarbetslösningar till arbetssökande, arbetsgivare och myndigheter. Vid sidan om praktik kan den arbetssökande få handledning, studieplanering, individuellt stöd i studieteknik och hjälp med sammanställning av underlag inför betygsverifiering av utländska betyg. Den arbetssökande kan även delta i den gruppverksamhet som anordnas. Gruppverksamheten består av gemensamma eller enskilda övningar utifrån olika teman såsom värderingar, egenskaper, fördomar, yrkeskategorier, företagskulturer, CV, personligt brev och jobbsök.

Deltagare vid Arken erbjuds även stöd genom att samverkansmöten med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, specialistpsykiatrisk mottagning på orten samt socialtjänsten planeras vid behov.

Arken arbetar aktivt med att påverka deltagarna att göra otraditionella studie- och yrkesval genom att alla deltagare får ta del av all information om olika branscher och yrken. Även vid de individuella samtalen uppmuntrar vägledare, arbetskonsulent och studie- och yrkesvägledare den enskilde deltagaren att, utifrån deltagarens intressen, tänka i nya banor.

Arken bedriver även viss uppsökande verksamhet som ett led i kommunens aktivitetsansvar. Då utvecklingsledare inom Utbildning meddelat att elev avbrutit sina gymnasiestudier kontaktar Arken den unge och erbjuder informationsamtal för planering av individuella åtgärder. För att förbättra bland annat det uppsökande arbetet har Tierps kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Uppsala läns landsting gemensamt sökt och beviljats medel från Samordningsförbundet i länet för finansiering av utökad verksamhet.

För att skrivas in vid Arken krävs antingen uppdragsbeställning från socialsekreterare vid Individ- och familjeomsorgens myndighetsutövande verksamhet, anmälan från utvecklingsledare inom Utbildning eller anmälan från handläggare vid Arbetsförmedlingen.

Caféerna Björken, Möbeln och Tuvan

Caféverksamheten möjliggör dels praktikplats vid café, dels ett arbete om anställning bedöms som aktuellt. Caféerna är belägna på olika platser i centrala Tierp.

Vaktmästartjänster

AME har idag fyra vaktmästartjänster som erbjuds kommunal verksamhet. Tjänsterna innebär ett arbete under skyddade former.

Kretsloppsservice

Kretsloppsservice är en secondhandbutik belägen i Tierp som drivs som ett socialt företag av en ekonomisk förening. Verksamheten vänder sig i första hand till personer med psykiskt funktionshinder som har försörjningsstöd eller andra insatser från kommunen. Kommunen har avtal med Kretsloppsservice som innebär ett visst antal platser nyttjas via beslut från Individ och familjeomsorgens myndighetsutövande verksamhet.

Verksamhet inom Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen arbetar idag på uppdrag av riksdag och regering med att förmedla arbete och insatser till personer som står inskrivna på den lokala arbetsförmedlingen i centrala Tierp. I Tierp arbetar 16 arbetsförmedlare och två SIUS-konsulenter och till förfogande finns även specialister på konsultativ basis. Dessa stöttar främst med att klargöra arbetsförutsättningar och anpassa arbetssituationer.

Arbetsförmedlingens uppdrag innebär individuella träffar för kartläggning och bedömning av behov samt information och insatser i grupp. I arbetsförmedlingens uppdrag ingår även att informera samtliga arbetssökande om bristyrken och kommande kompetensförsörjningsbehov.

Arbetsförmedlingen bedriver även ett målinriktat arbete för att aktivt främja jämställdhet såväl externt på arbetsmarknaden som internt inom myndigheten. Jämställdhetsarbetet ingår i den ordinarie verksamheten för alla medarbetare och integreras i verksamhetens alla delar. En del av jämställdhetsarbetet ryms inom det arbetsmarknadspolitiska uppdraget vars huvuduppgift är att bidra till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Detta innebär bland annat att kvinnor och män ska ha tillgång till förmedlings- och programverksamheten på samma villkor. För att säkerställa ökad jämställdhet tillämpar Arbetsförmedlingen därför strategin jämställdhetsintegrering som innebär att jämställdhetsperspektiv integreras i alla led av planering, beslutsfattande, utförande och uppföljning av Arbetsförmedlingens verksamhet.

Arbetsförmedlingen tillhandahåller flera olika insatser till unga arbetssökande och samarbetar med socialtjänsten, Försäkringskassan samt kompletterande aktörer kring unga med särskilda behov. Nedan beskrivs ett axplock av de insatser Arbetsförmedlingen tillhandahåller:

Jobbgaranti för ungdomar

Jobbgaranti för ungdomar är ett program för unga 16-24 år. Programmet innebär att studier och praktik kombineras. Ersättning för deltagande utgår.

Nystartsjobb

Nystartsjobb innebär en anställning, för personer som stått utanför arbetslivet länge samt för nyanlända invandrare, där privata och offentliga arbetsgivare som bedriver affärsverksamhet får ekonomisk ersättning motsvarande arbetsgivaravgiften. För unga mellan 21-26 år krävs att den enskilde varit arbetslös i minst sex månader under en niomånadersperiod.

Yrkesintroduktion

En yrkesintroduktionsanställning ger ungdomar mellan 15 och 24 år möjlighet att lära sig ett yrke och få hjälp av en handledare samtidigt som de har ett jobb med lön. Minst 15 procent av tiden ska bestå av utbildning eller handledning. För den delen betalar arbetsgivaren ingen lön. För att kunna få en yrkesintroduktionsanställning ska ungdomarna ha varit arbetslösa i minst tre månader eller sakna yrkeserfarenhet för det aktuella jobbet.

Traineejobb

Traineejobb innebär att arbete inom omsorgen kombineras med omsorgsinriktad gymnasieutbildning på minst 25 % fart. Insatsen vänder sig till unga mellan 20-24 år, som fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande och varit arbetslös på heltid i minst tre - sex månader beroende på vart tjänsten finns. En lön utgår för arbetet.

Utbildningskontrakt

Utbildningskontrakt är en överenskommelse mellan den unge, Arbetsförmedlingen och hemkommunen om ett gemensamt åtagande som syftar till att den unge ska påbörja eller återgå till studier. Stödet vänder sig till unga mellan 20-24 år som saknar en fullständig gymnasieutbildning och innebär studier via Komvux eller folkhögskola. Vid behov kan studier på deltid kombineras med arbete eller praktik.

Stöd till studier

Unga mellan 16-24 år kan då slutbetyg från grund- eller gymnasieskola saknas, få stöd genom en studiemotiverande kurs på folkhögskola. Kursen innebär träning i studieteknik med inriktning på kärnämnen som svenska, matematik och engelska.

Stöd till att starta eget

Starta eget-stödet innebär aktivitetsstöd under tiden företaget startas upp. För att insatsen ska vara aktuell för 20-24 åringar gäller att den unge har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, har begränsad arbetslivserfarenhet och varit arbetslös i tre månader.

Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Insatsen innebär samverkan mellan Arbetsförmedlingen och andra aktörer på arbetsmarknaden. För att insatsen ska vara aktuell ska projektet ska vara av det slaget att det inte kan anordnas inom ramen för övriga program och syfta till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Olika insatser finns för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att komma ut på arbetsmarknaden. Lönebidragsanställning innebär en ekonomisk kompensation till arbetsgivare vid anställning, offentligt skyddat arbete innebär en anställning hos offentliga arbetsgivare i rehabiliterande syfte, utvecklingsanställning innebär anställning i form av arbete i kombination med andra insatser som möjliggör utveckling av arbetsförmågan och trygghetsanställning innebär anställning i skyddat miljö.

Kommunalt stöd till näringslivet

Kommunen erbjuder råd och vägledning genom Medborgarservice verksamhet samt genom att anordna frukostmöten för företagare på orten fyra gånger per år. Den rådgivande verksamheten innebär förmedlande av kontakter till olika typer av affärspartners, råd och svar på frågor om infrastruktur, samverkan, kommunalt stöd och europafrågor. Vid frukostmöten lämnas information om aktuella frågor och händelser i kommunen som kan påverka de lokala företagen. Mötena innebär även ett forum för företagare att träffas och utbyta erfarenheter och information.

Företagarföreningar

I Tierps kommun finns två företagarföreningar som erbjuder stöd och hjälp: Tierps Företagare och ÖTV Företagarförening. Ytterligare föreningar finns i länet och i regionen.

Avslutande kommentarer

Redovisning av befintlig verksamhet visar på flera olika aktörer som alla, på olika sätt, arbetar för att ge unga motivation, utbildning, kunskap, erfarenhet och kontaktnät för att komma ut i arbete eller fortsatta studier. Ett utvecklingsarbete bedrivs även. Arken tillkom under 2015, Arbetsförmedlingen ser kontinuerligt över sina insatser och under 2016 planeras ett Vård- och Omsorgs College i samverkan med aktörer inom omsorg och hälso- och sjukvård för att svara mot arbetsmarknadens framtida kompetensförsörjningsbehov. Ytterligare satsningar behöver samtidigt genomföras för att svara mot ungas behov idag.